SIRALAMA ALGORITMALARI

SIRALAMA ALGORITMALARI

- Sıralama ve arama tekniklerinden pek çok programda yararlanılmaktadır. Günlük yaşamımızda elemanların sıralı tutulduğu listeler yaygın olarak kullanılmaktadır.
- Sıralama, sıralanacak elemanlar bellekte ise internal (içsel), kayıtların bazıları ikincil bellek ortamındaysa external (dışsal) sıralama olarak adlandırılır.

KABARCIK SIRALAMA (BUBBLE SORT) ALGORITMASI

- Dizinin elemanları üzerinden ilk elemandan başlayarak ve her geçişte sadece yan yana bulunan iki eleman arasında sıralama yapılır.
- Dizinin başından sonuna kadar tüm elemanlar bir kez işleme tabi tutulduğunda dizinin son elemanı (küçükten büyüğe sıralandığında) en büyük eleman haline gelecektir.

- Bir sonraki tarama ise bu en sağdaki eleman dışarıda bırakılarak gerçekleştirilmektedir. Bu dışarıda bırakma işlemi de dış döngüdeki sayaç değişkeninin değerinin her işletimde bir azaltılmasıyla sağlanmaktadır. Sayaç değişkeninin değeri 1 değerine ulaştığında ise dizinin solunda kalan son iki eleman da sıralanmakta ve sıralama işlemi tamamlanmaktadır.
- O Bubble sort, sıralama teknikleri içinde anlaşılması ve programlanması kolay olmasına rağmen etkinliği en az olan algoritmalardandır (n elemanlı x dizisi için).

o Örnek:

 9, 5, 8, 3, 1. rakamlarının azalan şekilde sıralanmasını kabarcık algoritmasıyla gerçekleştirelim.

0 1.Tur:

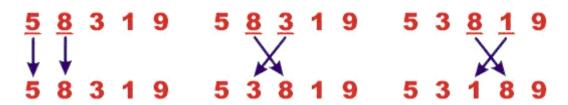

 1. tur tamamlandığında en büyük eleman olan 9 en sona yerleşmiş olur ve bir daha karşılaştırmaya gerek yoktur.

SIRALAMA ALGORİTMALARI-BUBBLE SORT

2.Tur:

0

SIRALAMA ALGORİTMALARI-BUBBLE SORT

o 3.Tur:

4.Tur:

3 1 5 8 9 1 3 5 8 9

```
public static void bublesort(int [] x)
         int n = x.Length;
0
                                 int tut, j, gec;
         for (gec=0; gec<n-1; gec++)
0
             { for(j=0; j<n-gec-1; j++)
0
               { if (x[j] > x[j+1])
                    tut = x[j];
                    x[j] = x[j+1];
                    x[j+1] = tut;
o en fazla (n-1) iterasyon gerektirir.
```

• Veriler : 25 57 48 37 12 92 86 33

• Tekrar 1 : 25 48 37 12 57 86 33 92

Tekrar 2 : 25 37 12 48 57 33 86 92

Tekrar 3 : 25 12 37 48 33 57 86 92

Tekrar 4 : 12 25 37 33 48 57 86 92

Tekrar 5 : 12 25 33 37 48 57 86 92

Tekrar 6 : 12 25 33 37 48 57 86 92

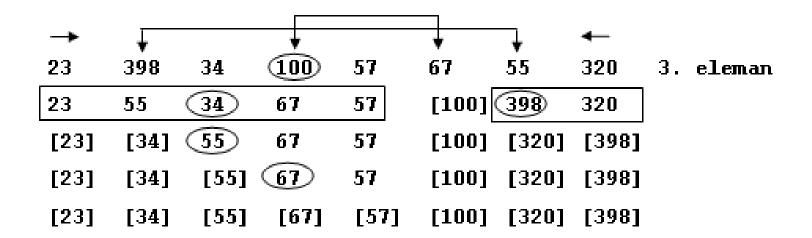
Tekrar 7 : 12 25 33 37 48 57 86 92

- Analizi kolaydır (İyileştirme yapılmamış algoritmada) :
- o (n-1) iterasyon ve her iterasyonda (n-1) karşılaştırma.
- o Toplam karşılaştırma sayısı : $(n-1)*(n-1) = n^2-2n+1 = O(n^2)$
- (Yukarıdaki gibi iyileştirme yapılmış algoritmada etkinlik):
- o iterasyon i'de, (n-i) karşılaştırma yapılacaktır.
- Toplam karşılaştırma sayısı = (n-1)+(n-2)+(n-3)+...+(n-k)= kn - k*(k+1)/2= $(2kn - k^2 - k)/2$
- \circ ortalama iterasyon sayısı, k, O(k.n) olduğundan = O(n²)

- Performans:
- Kabarcık sıralama algoritması ortalama N²/2 karşılaştırma ve N²/2 yer değiştirme işlemi gerçekleştirir ve bu işlem sayısı en kötü durumda da aynıdır.

HIZLI SIRALAMA (QUICKSORT)

o n elemanlı bir dizi sıralanmak istendiğinde dizinin herhangi bir yerinden x elemanı seçilir (örnek olarak ortasındaki eleman). X elemanı j. yere yerleştiğinde 0. İle (j-1). yerler arasındaki elemanlar x'den küçük, j+1'den (n-1)'e kadar olan elemanlar x'den büyük olacaktır. Bu koşullar gerçekleştirildiğinde x, dizide en küçük j. elemandır. Aynı işlemler, x[0]-x[j-1] ve x[j+1]-x[n-1] alt dizileri (parçaları) için tekrarlanır. Sonuçta veri grubu sıralanır.

•								
	0	4	8	12	16	20	24	28
0	23	398	34	100	57	67	55	320
0	23	398	34	100	57	67	55	320
0	23	55	34	100	57	67	398	320
0	23	55	34	100	57	67	398	320
0	23	55	34	100	57	67	398	320
0	23	55	34	67	57	100	398	320

0	0	4	8	12	16	20	24	28	
0	23	55	34	67	57	100	398	320	
0	23	34	55	67	57	100	320	398	
0	23	34	55	67	57	100	320	398	
0	23	34	55	57	67	100	320	398	
0	23	34	55	57	67	100	320	398	

Eğer şanslı isek, seçilen her eleman ortanca değere yakınsa \log_2 n iterasyon olacaktır = $O(n\log_2 n)$. Ortalama durumu işletim zamanı da hesaplandığında $O(n \log_2 n)$ 'dir, yani genelde böyle sonuç verir. En kötü durumda ise parçalama dengesiz olacak ve n iterasyonla sonuçlanacağında $O(n^2)$ olacaktır (en kötü durum işletim zamanı).

QUICKSORT – C code

```
Pivot orta elaman seçildi
       #include <stdio.h>
       void qsort2 (double *left, double *right){
        double *p = left, *q = right, w, x=*(left+(right-left>>1));
0
        /* ilk aders ile son adres değerinin farkını alıp 2 ye böldükten sonra çıkan değeri
       tekrar ilk adresle topluyor.adres değerlerini görmek için
        printf("%f ",*(left+(right-left>>1)));
0
        printf("r %d\n",right); printf("l %d\n",left);*/
0
        do {
         while(*p<x) p++;
         while(*q>x) q--;
         if(p>q) break;
         w = *p; *p = *q; *q = w;
0
        } while(++p <= --q);
0
        if(left<q) qsort2(left,q);</pre>
        if(p<right) qsort2(p,right); }</pre>
0
       void main(){
0
        double dizi[8] = { 23, 398, 34, 100, 57, 67, 55, 320 };
        qsort2 ( &dizi[0], &dizi[7] );
0
        for(int i=0;i<8;i++) printf("%f ",dizi[i]);}
0
```

QUICKSORT – C# Code

```
Başlangıçta Pivot en son elaman seçildi
   public static void QuickSort(int[] input, int left, int right)
   { if (left < right)
     { int q = Partition(input, left, right);
0
       QuickSort(input, left, q - 1); QuickSort(input, q + 1, right); }
0
   }
0
   private static int Partition(int[] input, int left, int right)
     int pivot = input[right];
     int temp; int i = left;
0
     for (int i = left; i < right; i++)
0
     { if (input[j] <= pivot)
0
       { temp = input[j]; input[j] = input[i]; input[i] = temp; i++; }
0
0
     input[right] = input[i]; input[i] = pivot;
0
     return i;
0
0
```

QUICKSORT - C# Code

```
    static void Main(string[] args)
    {
        int [] dizi = { 23, 398, 34, 100, 57, 67, 55, 320 };
        QuickSort(dizi, 0, dizi.Length - 1);
        for(int i=0;i<8;i++) Console.Write(" "+dizi[i]);
        }
    </li>
```

QUICKSORT – Java Code

```
Pivot ilk elaman seçildi
import TerminalIO.*;
class QuickSort{
    public static void main(String []args){
       KeyboardReader input=new KeyboardReader();
                            int n=input.readInt("enter list size : ");
                int[] Arr=new int[n];
                for(int i=0;i<n;i++)
                Arr[i]=input.readInt("enter elements :");
                int pivot1;
                pivot1=partition(Arr,0, n-1);
    System.out.println("Pivot Value is "+pivot1);
                quicksort(Arr, 0, n-1);
    for(int j=0; j<Arr.length ; j++)</pre>
                System.out.println(Arr[j]);
```

QUICKSORT – Java Code

```
public static void quicksort(int array[], int left,int right)
       { int pivot =partition(array, left, right);
          if (left<pivot)</pre>
            quicksort(array, left, pivot-1);
          if (right>pivot)
          quicksort(array, pivot+1, right);
       public static int partition(int numbers[],int left,int right)
0
           int I hold,r hold,i;
                                   int pivot; I hold=left;
                                                                       r hold=right;
0
           pivot=numbers[left];
           while(left<right){</pre>
           while((numbers[right]>=pivot)&&(left<right)) right--;</pre>
           if(left!=right) {
                                   numbers[left]=numbers[right]; left++;
           while((numbers[left]<=pivot)&&(left<right))</pre>
                                                                       left++;
           if(left!=right){ numbers[right]=numbers[left]; right--;
           numbers[left]=pivot;
                                                                       left=I hold;
                                               pivot=left;
           right=r hold;
                                               return pivot;
0
```

- O Dizideki en küçük elemanı bul, bu elemanı dizinin son (yer olarak) elemanıyla yer değiştir.
- Daha sonra ikinci en küçük elemanı bul ve bu elemanı dizinin ikinci elemanıyla yer değiştir. Bu işlemi dizinin tüm elemanları sıralanıncaya kadar sonraki elemanlarla tekrar et.
- Elemanların seçilerek uygun yerlerine konulması ile gerçekleştirilen bir sıralamadır :

- Örnek: 9, 5, 8, 3, 1. rakamlarının azalan şekilde sıralanmasını seçmeli sıralama algoritmasıyla gerçekleştirelim. (Küçük olanı bul)
- 1. Tur:
- 95831 95831 9583195831
- 95831 95831 958319583
- 9 5 8 3 1
- 15839

- 2. Tur:
- 15839 15839 13859
- 3. Tur:
- 13859 13859
- 13859 13589
- 4. Tur:
- Sıralama tamam

```
public static int [] selectionsort(int [] A,int n)
0
0
         int tmp;
                      int min;
0
         for(int i=0; i < n-1; i++)
          min=i;
          for(int j=i; j < n-1; j++)
          if (A[j] < A[min]) {
                                  min=j;
           tmp=A[i]; A[i]=A[min];
                                            A[min]=tmp;
         return A;
```

```
#include <stdio.h>
0
        void selectsort(int x[], int n) {
         int i, indx, j, large;
         for(i=0; i<n; i++) {
          large = x[i]; indx = i;
          for(j=i+1; j<n; j++)
            if (x[j] < large) { large = x[j]; indx = j; printf("a=%d \n ",x[j]);
           x[indx] = x[i];
           x[i] = large;
0
        void main() {
0
         int dizi[8] = {25, 57, 48, 37, 12, 92, 86, 33};
0
        selectsort( &dizi[0], 8);
          for(int i=0;i<8;i++) printf("%d\n ",dizi[i]);
0
0
```

En küçüğe göre sıralama

```
Veriler : 25 57 48 37 12 92 86 33
```

Tekrar 8: 12 25 33 37 48 57 86 92

```
    Selection Sort'un analizi doğrudandır.
```

```
turda (n-1),
```

Toplam karşılaştırma sayısı =
$$(n-1)+(n-2)+...+1 = n*(n-1)/2$$

$$= (1/2)n^2 - (1/2)n = O(n^2)$$

```
//Enbüyük elemanı bulup sona atarak selection sıralama
   #include <stdio.h>
   void selectsort(int x[], int n) {
    int i, indx, j, large;
    for(i=0; i<n; i++) {
    large = x[n-i-1]; indx=n-i-1;
0
     for(j=0; j<n-i; j++)
0
      if(x[j]>large) { large = x[j]; indx = j; }
0
      x[indx] = x[n-i-1];
      x[n-i-1] = large;
0
    void main() {
       int dizi[8] = {25, 57, 48, 37, 12, 92, 86, 33};
       selectsort( &dizi[0], 8);
        for(int i=0;i<8;i++) printf("%d\n ",dizi[i]);
```

En büyüğüne göre sıralama (en sondakini en büyük al)

Veriler : 25 57 48 37 12 92 86 33

Tekrar 1 : 25 57 48 37 12 33 86 92

Tekrar 2 : 25 57 48 37 12 33 86 92

Tekrar 3 : 25 33 48 37 12 57 86 92

Tekrar 4 : 25 33 12 37 48 57 86 92

Tekrar 5 : 25 33 12 37 48 57 86 92

Tekrar 6 : 25 12 33 37 48 57 86 92

Tekrar 7 : 12 25 33 37 48 57 86 92

Performans :

N elemanlı bir dizi için, seçerek sıralama algoritmasi yaklaşık N²/2 karşılaştırma ve N yer değiştirme işlemi gerçekleştirmektedir. Bu özelliği seçerek sıralama işlevinin gerçekleştiriminden çıkarmak mümkündür.

- O Dış döngünün her işletiminde bir tek yer değiştirme işlemi gerçekleştirildiğinden, bu döngü N adet işletildiğinde (N=dizi boyutu) N tane yer değiştirme işlemi gerçekleştirilecektir.
- Bu döngünün her işletiminde ayrıca N-i adet karşılaştırma gerçekleştirildiğini göz önüne alırsak toplam karşılaştırma sayısı (N-1)+(N-2)+...+2+1-» N²/2 olacaktır.

EKLEMELİ SIRALAMA (INSERTION SORT)

- Yerleştirerek sıralama işlevi belirli bir anda dizinin belirli bir kısmını sıralı tutarak ve bu kısmı her adımda biraz daha genişleterek çalışmaktadır. Sıralı kısım işlev son bulunca dizinin tamamına ulaşmaktadır.
- Elemanların sırasına uygun olarak listeye tek tek eklenmesi ile gerçekleştirilen sıralamadır :

Veriler	25	57	48	37	12	92	86	33
Tekrar 1	25	57	48	37	12	92	86	33
Tekrar 2	25	48	57	37	12	92	86	33
Tekrar 3	25	37	48	57	12	92	86	33
Tekrar 4	12	25	37	48	57	92	86	33
Tekrar 5	12	25	37	48	57	92	86	33
Tekrar 6	12	25	37	48	57	86	92	33
Tekrar 7	12	25	33	37	48	57	86	92

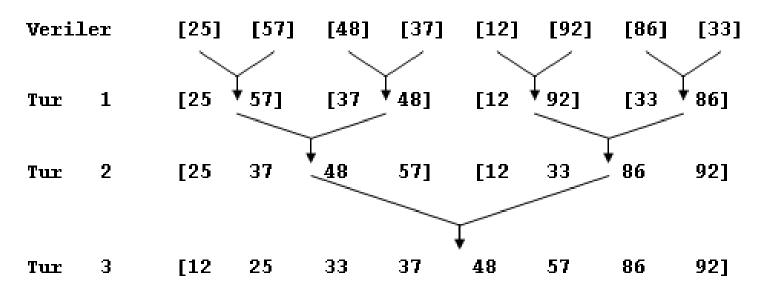
```
void insertsort(int x[], int n)
{
  int i,k,y;
  for(k=1; k<n; k++)
  {
    y=x[k];
    for(i=k-1; i>=0 && y<x[i]; i--)
       x[i+1]=x[i];
    x[i+1]=y;
  };
}</pre>
```

- Performans :
- Eğer veriler sıralı ise her turda 1 karşılaştırma yapılacaktır ve O(n) olacaktır.
- Veriler ters sıralı ise toplam karşılaştırma sayısı:
- o $(n-1)+(n-2)+...+3+2+1 = n*(n+1)/2 = O(n^2)$ olacaktır.
- Simple Insertion Sort'un ortalama karşılaştırma sayısı ise O(n²)'dir.
- Selection Sort ve Simple Insertion Sort, Bubble Sort'a göre daha etkindir. Selection Sort, Insertion Sort'tan daha az atama işlemi yaparken daha fazla karşılaştırma işlemi yapar.

- Bu nedenle Selection Sort, az elemanlı veri grupları için (atamaların süresi çok fazla olmaz) ve karşılaştırmaların daha az yük getireceği basit anahtarlı durumlarda uygundur.
- Tam tersi için, insertion sort uygundur. Elemanlar bağlı listedelerse araya eleman eklemelerde veri kaydırma olmayacağından insertion sort mantığı uygundur.
- o n'in büyük değerleri için quicksort, insertion ve selection sort'tan daha etkindir. Quicksort'u kullanmaya başlama noktası yaklaşık 30 elemanlı durumlardır; daha az elemanın sıralanması gerektiğinde insertion sort kullanılabilir.

- Verinin hafızada sıralı tutulması için geliştirilen sıralama algoritmalarından (sorting algorithms) bir tanesidir.
- Basitçe sıralanacak olan diziyi ikişer elemanı kalan parçalara inene kadar sürekli olarak ikiye böler. Sonra bu parçaları kendi içlerinde sıralayarak birleştirir.
- Sonuçta elde edilen dizi sıralı dizinin kendisidir.
 Bu açıdan bir parçala fethet (divide and conquere) yaklaşımıdır.

 Sıralı iki veri grubunu birleştirerek üçüncü bir sıralı veri grubu elde etmeye dayanır.

- Sıralanmak istenen verimiz:
- 5,7,2,9,6,1,3,7olsun.
- Bu verilerin bir oluşumun(composition) belirleyici alanları olduğunu düşünebiliriz. Yani örneğin vatandaşlık numarası veya öğrenci numarası gibi. Dolayısıyla örneğin öğrencilerin numaralarına göre sıralanması durumunda kullanılabilir.
- Birleştirme sıralamasının çalışması yukarıdaki bu örnek dizi üzerinde adım adım gösterilmiştir. Öncelikle parçalama adımları gelir. Bu adımlar aşağıdadır.
- 1. adım diziyi ikiye böl:
- o 5,7,2,9 ve 6,1,3,7
- 2. adım çıkan bu dizileri de ikiye böl:
- 5,7; 2,9; 6,1; 3,7

- 3. adım elde edilen parçalar 2 veya daha küçük eleman sayısına ulaştığı için dur (aksi durumda bölme işlemi devam edecekti)
- 4. adım her parçayı kendi içinde sırala
- 5,7; 2,9; 1,6; 3,7
- 5. Her bölünmüş parçayı birleştir ve birleştirirken sıraya dikkat ederek birleştir (1. ve 2. parçalar ile 3. ve 4. parçalar aynı gruptan bölünmüştü)
- 2,5,7,9 ve 1,3,6,76. adım, tek bir bütün parça olmadığı için birleştirmeye devam et
- 1,2,3,5,6,7,7,9
- 7. adım sonuçta bir bütün birleşmiş parça olduğu için dur. İşte bu sonuç dizisi ilk dizinin sıralanmış halidir.

```
Öncelikle birleştirme sıralamasının ana fonksiyonu:
   public class MergeSort {
     private int[] list;
     // siralancak listeyi alan inşa fonksiyonu
     public MergeSort(int[] listToSort) {list = listToSort; }
0
     // listeyi döndüren kapsülleme fonksiyonu
0
     public int[] getList() { return list; }
0
     // dışarıdan çağırılan sıralama fonksiyonu
     public void sort() { list = sort(list); }
    // Özyineli olarak çalışan ve her parça için kullanılan sıralama fonksiyonu
0
     private int[] sort(int[] whole) {
0
          if (whole.length == 1) { return whole;
0
          else {
0
            // diziyi ikiye bölüyoruz ve solu oluşturuyoruz
            int[] left = new int[whole.length/2];
0
             System.arraycopy(whole, 0, left, 0, left.length);
0
```

```
//dizinin sağını oluşturuyoruz ancak tek sayı ihtimali var
int[] right = new int[whole.length-left.length];
System.arraycopy(whole, left.length, right, 0, right.length);
// her iki tarafı ayrı ayrı sıralıyoruz
left = sort(left);
right = sort(right);
// Sıralanmış dizileri birleştiriyoruz
merge(left, right, whole);
return whole;
}
```

```
// birleştirme fonksiyonu
     private void merge(int[] left, int[] right, int[] result) {
0
0
          int x = 0; int y = 0; int k = 0;
          // iki dizide de eleman varken
0
          while (x < left.length && y < right.length)
0
         { if (left[x] < right[y]) { result[k] = left[x]; x++; }
0
            else { result[k] = right[y]; y++; }
0
            k++;
0
          int[] rest; int restIndex;
0
          if (x >= left.length) {     rest = right;     restIndex = y;     }
          else { rest = left; restIndex = x;
0
          for (int i=restIndex; i<rest.length; i++) { result[k] = rest[i]; k++; }
0
0
```

```
public static void main(String[] args) {
           int[] arrayToSort = {15, 19, 4, 3, 18, 6, 2, 12, 7, 9, 11, 16};
0
           System.out.println("Unsorted:");
0
           for(int i = 0;i< arrayToSort.length ; i++){</pre>
          System.out.println(arrayToSort[i] + " ");
0
0
           MergeSort sortObj = new MergeSort(arrayToSort);
0
           sortObj.sort();
0
           System.out.println("Sorted:");
          int [] sirali = sortObj.getList();
0
        for(int i = 0;i< sirali.length ; i++){</pre>
0
          System.out.println(sirali[i] + " ");
0
```

MERGE SORT- C

```
#include <conio.h>
0
         #define Boyut 8
0
         void mergesort(int x[], int n) {
0
          int aux[Boyut], i,j,k,L1,L2,size,u1,u2,tur=0; size = 1;
0
          while(size<n) {
0
           L1 = 0; tur++; k = 0; printf("Tur Sayısı:%d\n",tur); getch();
0
           while(L1+size<n) {
0
            L2 = L1+size; u1 = L2-1; u2 = (L2+size-1<n) ? L2+size-1 : n-1;
0
            for(i=L1,j=L2; i<=u1 && j<=u2; k++){
0
                                                                          printf("aux[]=%d\n",aux[k]);
              if(x[i]<=x[j]) aux[k]=x[i++]; else aux[k]=x[j++];
0
                  }
0
            for(;i\leq u1;k++) \{ aux[k] = x[i++]; printf("aux[]=%d\n",aux[k]); \}
0
            for(;j\leq u2;k++) \{aux[k] = x[j++]; printf("aux[]=%d\n",aux[k]);\}
0
             L1 = u2+1;
0
0
           for(i=L1;k<n;i++){ aux[k++] = x[i]; printf("aux[]=%d\n",aux[k]);}
0
           for(i=0;i<n;i++) x[i]=aux[i];
0
           size*=2:
0
0
0
         void main() {
0
          int dizi[8] = { 25,57, 48, 37, 12, 33, 86,92 }; mergesort( &dizi[0], 8);
0
         for(int i=0;i<8;i++) printf("%d\n ",dizi[i]);
0
0
```

MERGE SORT

- Analiz : log₂n tur ve her turda n veya daha az karşılaştırma = O(n log₂n) karşılaştırma.
- Quicksort'ta en kötü durumda O(n²) karşılaştırma gerektiği düşünülürse daha avantajlı. Fakat mergesort'ta atama işlemleri fazla ve dizi için daha fazla yer gerekiyor.

Yığın Sıralaması (HEAP SORT)

- Her düğümün çocuk düğümlerinin kendisinden küçük veya eşit olma kuralını esas alır.
- Sıralama yapısı; dizinin ilk elamanı her zaman en büyük olacaktır.
- Dizi üzerinde i. elemanla, çocukları 2i. ve (2i.+1) karşılaştırılıp büyük olan elemanlar yer değiştirilecektir.

- Dizinin son elamanları dizinin ortasındaki elamanların çocuk düğümü olacağından bu işlem dizinin yarısına kadar yapılır.
- Elde edilen diziyi sıralamak için ise dizinin ilk elamanı en büyük olduğu bilindiğinden dizinin son elamanıyla ilk elemanı yer değiştirilerek büyük elaman sona atılır.
- Bozulan diziye yukarıdaki işlemler tekrar uygulanır.
 Dizi boyutu 1 oluncaya kadar işleme devam edilir.

- Bu algoritmanın çalışma zamanı, O(nlogn)'dir.
- En kötü durumda en iyi performansı garanti eder.
- Fakat karşılaştırma döngülerinden dolayı yavaş çalışacaktır.

```
o heapify(dizi, i)
o { L = Left(i); R = Right(i);
o if (L <= heapsize && x[L] > x[i])
     largest = L;
0
o else largest = i;
o if (R <= heapsize && x[R] > x[largest])
     largest = R;
o if (largest != i)
o {temp = x[largest]; x[largest] = x[i];
o x[i] = temp; heapify(x, largest);
o }
```

```
o BuildHeap(dizi)
o {
    heapsize = dizi.Length - 1;
    for ( i = 0;i<dizi.Length/2; i++)</pre>
o heapify(dizi, i);
o }
o Left(i) { return 2 * (i + 1) - 1; }
o Right(i) { return 2*(i+1); }
o Parent(i){ return i/2;}
```

```
o HeapExtract_or_Sort(dizi)
• {
o BuildHeap(y);
     for (i = heapsize; i >=0; i--)
0
              temp = dizi[0];
               dizi[0] = dizi[i];
0
               dizi[i] = temp;
               heapsize--;
               heapify(dizi, 0);
o }
```

SIRALAMA ALGORİTMALARI-SHELL SORT

- Shell algoritması etkin çalışması ve kısa bir program olmasından dolayı günümüzde en çok tercih edilen algoritmalardan olmuştur. h adım miktarını kullanarak her defasında dizi elemanlarını karşılaştırarak sıralar.
- Insertion sort sıralamanın geliştirilmesiyle elde edilmiştir.
- Azalan artış sıralaması olarak da adlandırılır .Insertion sort'un aksine ters sıralı dizi dağılımından etkilenmemektedir. Algoritmanın analizi zor olduğundan çalışma zamanları net olarak çıkarılamamaktadır. Aşağıda verilen h dizisi için $n^{1,5}$ karşılaştırmadan fazla karşılaştırma yapmayacağından dolayı $\theta(n^{1,25})$, $O(n^{1,5})$ olarak belirlenmiştir.

Kabuk sıralaması(SHELL SORT)

```
void shellsort() {
    int dizi[5] = {9, 5, 8, 3, 1}; int n=5; int h=1;
    while ((h*3+1<n)) h=3*h+1;
    while (h>0)
    {
        for(int i=h-1;i<n;i++)
        {
            int b=dizi[i]; int j=i;
            for(j=i;(j>=h)&&(dizi[j-h]>b);j-=h) dizi[j]=dizi[j-h];
        dizi[j]=b;
        }
        h/=3;
    }
    for(int i=0;i<5;i++) printf("%d\n ",dizi[i]);
    }
    void main() { shellsort(); }</pre>
```

SIRALAMA ALGORİTMALARI-SHELL SORT

```
1.Tur, h=4, i=3, i=4
95831 95831
95831 15839
```

- o 2.Tur h=1, i=0,i=1, i=2, i=3, i=4
- 158391538913589
- 15389 13589

- Sayıları basamaklarının üzerinde işlem yaparak sıralayan bir sıralama algoritmasıdır.
- Şimdiye dek gördüğümüz sıralama algoritmalarının zamana göre etkinlikleri *O(n²)* ya da *O(nlogn)* ile ölçülüyordu. Radix Sort, çoğunlukla bu ikisi arasında bir etkinliğe sahiptir.
- O Her sıralama algoritmasında olduğu gibi, Radix Sort algoritmasının etkinliği de sıralanacak diziye bağlı olarak değişkenlik gösterir. Ortalama olarak, Etkinlik derecesi O(n) dir. Dolayısıyla, O(n²) grubuna dahil olan sıralama algoritmalarından daha iyidir.

- Sayma sayıları adlar ya da tarihler gibi karakter dizilerini göstermek için kullanılabildiği için basamağa göre sıralama algoritması yalnızca sayma sayılarını sıralamak için kullanılan bir algoritma değildir.
- Çoğu bilgisayar veri saklamak için ikilik tabandaki sayıların elektronikteki gösterim biçimlerini kullandığı için sayma sayılarının basamaklarını ikilik tabandaki sayılardan oluşan öbekler biçiminde göstermek daha kolaydır.

- Basamağa göre sıralama algoritması <u>en anlamlı basamağa</u> <u>göre sıralama</u> ve <u>en anlamsız basamağa göre sıralama</u> olarak ikiye ayrılır.
- En anlamsız basamağa (Least significant digit) göre sıralama algoritması sayıları en anlamsız (en küçük, en sağdaki) basamaktan başlayıp en anlamlı basamağa doğru yürüyerek sıralarken en anlamlı basamağa göre sıralama bunun tam tersini uygular.
- Sıralama algoritmaları tarafından işlenen ve kendi sayı değerlerini gösterebildiği gibi başka tür verilerle de eşleştirilebilen sayma sayılarına çoğu zaman "anahtar" denir.

- En anlamsız basamağa göre sıralamada kısa anahtarlar uzunlardan önce gelirken aynı uzunluktaki anahtarlar sözlükteki sıralarına göre sıralanırlar. Bu sıralama biçimi sayma sayılarının kendi değerlerine göre sıralandıklarında oluşan sırayla aynı sırayı oluşturur.
- Orneğin 1'den 10'a kadar olan sayılar sıralandığında ortaya 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 dizisi çıkacaktır.

- o En anlamlı basamağa göre sıralama sözcükler ya da aynı uzunluktaki sayılar gibi dizgileri sıralamak için uygun olan sözlükteki sıraya göre sıralar.
- Örneğin "b, c, d, e, f, g, h, i, j, ba" dizisi sözlük sırasına göre "b, ba, c, d, e, f, g, h, i, j" olarak sıralanacaktır. Eğer sözlük sırası değişken uzunluktaki sayılarda uygulanırsa sayılar değerlerinin gerektirdiği konumlara konulmazlar.

											-			
A	00001	R	10010	Т	101001	/ X	1 1 0 0 0	Р	10000	Α	0	0 (0 0	1
S	10011	Т	10100	X	11000	/P	10000	Α	00001	Α	0	0 (0 0	1
0	01111	N	01110	Р	100001	/ A	00001	Α	00001	E	0	0 1	1 0	1
R	10010	Х	11000	L	011000	<i>X/</i> L	0 1 0 0 1	R	10010	E	0	0 1	1 0	1
Т	10100	Р	10000	Α	00001	∦ /A.	0 0 0 0 1	S	10011	G	0	0 1	1 1	1
- 1	0 1 0 0 1	L	01100	- 1	01001	₩R	10010	Т	10100	1	0	1 (0 0	1
Ν	0 1 1 1 0	Α	00001	Е	00101Y	/∦s	10011	Ε	00101	L	0	1 1	1 0	0
G	00111	S	10011	Α	00001	Vγ, τ	10100	Ε	00101	M	0	1 1	1 0	1
Е	00101	0	0 1 1 1 1	М	01101	/ <u>}</u> /, r	0 1 1 0 0	G	0 0 1 1 1	N	0	1 1	1 1	0
Х	11000	1	0 1 0 0 1	Е	001011	χ,Ε.	0 0 1 0 1	Х	1 1 0 0 0	0	0	1 1	1 1	1
A	00001	G	00111	R	10010	∕/`м	0 1 1 0 1	I	0 1 0 0 1	Р	1	0 0	0 0	0
M	01101	Ε	00101	N	011104	√,E	0 0 1 0 1	L	0 1 1 0 0	R	1	0 () 1	0
Р	10000	Α	00001	S	10011	` N	0 1 1 1 0	M	0 1 1 0 1	S	1	0 0) 1	1
L	0 1 1 0 0	M	0 1 1 0 1	0	0 1 1 1 1	— o	0 1 1 1 1	N	0 1 1 1 0	Т	1	0 1	1 0	0
Ε	00101	Ε	00101	G	00111	— G	00111	0	0 1 1 1 1	Х	1	1 (0 0	0
					_									

- Örneğin 1'den 10'a kadar olan sayılar sıralandığında, algoritma kısa olan sayıların sonuna boş karakter koyarak bütün anahtarları en uzun anahtarla aynı boyuta getireceğinden sonuç 1, 10, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 olacaktır.
- Taban sıralama algoritmasının en basit hali (iyileştirilmiş (optimized)) aşağıdaki örnekte gösterilmektedir:
- Sıralanmamış sayılarımız :57 43 24 213 44 102 70 37 111 23
 - a. İlk geçişte sayıları birler basamağına göre artan yönde sıralıyoruz. Birler hanesinde aynı değeri alan 43, 213, 23 gibi sayılar, başlangıç dizisindeki veriliş sırasıyla yazılırlar.
 - 70 111 102 43 213 23 24 44 57 37

- **b.** İkinci geçişte, ilk geçişte elde edilen diziyi onlar basamağındaki değerlerine göre sıralıyoruz.
- 102 111 213 23 24 37 43 44 57 70
- c. Üçüncü geçişte, ikinci geçişte elde edilen diziyi yüzler basamağındaki değerlerine göre sıralıyoruz.
- 23 24 37 43 44 57 70 102 111 213
- Görüldüğü gibi, en soldaki basamağa göre geçiş bitince, sayılar sıralanmış oluyor.
- Bilgisayar sayıları bellekte 2 tabanına göre tuttuğu için, Radix Sort algoritmasını 2 tabanına göre yazmak, 10 tabanından 2 tabanına dönüşüm zamanının kazandıracaktır.

```
Yukarıdaki sayıları 2 tabanına göre yazalım:
```

```
• 57 111001
```

- 43 101011
- o 24 110000
- 70 1000110
- 111 1101111
- 102 1100110
- 213 11010101
- 37 100101
- 44 101100
- o 23 10111

- Şimdi sırayla şu işleri yapalım:
- İlk geçişte sayıları 2º (birler) basamağına (en sağdaki basamak) göre,
- ikinci geçişte öncekini 2¹(ikiler) basamağına göre,
- o üçüncü geçişte öncekini 2² (dörtler) basamağına göre,
- o dördüncü geçişte öncekini 2³ (sekizler) basamağına göre,
- o beşinci geçişte öncekini 24 (onaltılar) basamağına göre,
- o altıncı geçişte öncekini 25 (otuzikiler) basamağına göre,
- o yedinci geçişte öncekini 26 (altmış dörtler) basamağına göre,
- sekizinci geçişte öncekini 2⁷ (yüz yirmi sekizler) basamağına göre sıralayalım.
- Son geçişte dizi sıralanmış olur.

• Bu geçişler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

							· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		
20 (birler) b	pasamağına	2 ¹ (:	ikiler)	2² (d	örtler)	2 ³ (sekizler)			
göre sır	alama	basama	ğına göre	basamad	ğına göre	basamağına göre			
		Sir	ralama		alama	sıralama			
24			11000	24	11000	213	11010101		
70	70 1000110		101100	57	111001	37	100101		
102			111001	43	101011	70	1000110		
	44 101100		11010101	44	101100	102	1100110		
	57 11100 <u>1</u>		100101	213	11010101	23	10111		
43	43 101011		1000110	37	100101	24	11000		
111	111 1101111		1100110	70	1000110	57	111001		
213	11010101	43	101011	102	1100110	43	101011		
37	100101	111	1101111	111	1101111	44	101100		
23	10111	23	10111	23	10111	111	1101111		
			I						
2 ⁴ (onaltılar)	basamağına	2 ⁵ (ot:	uzikiler)	2 ⁶ (altmış	dörtler)	2 ⁷ (y	üz yirmi		
2 ⁴ (onaltılar) göre sır			uzikiler) ğına göre	2 ⁶ (altmış basamağın			üz yirmi basamağına		
		basama				sekizler			
göre sır		basama sir 70	ğına göre	basamağın sıralama 23		sekizler göre 23	basamağına sıralama 10111		
göre sır	alama	basama sir 70 23	ğına göre alama	basamağın sıralama 23 24	10111 11000	sekizler göre 23 24	basamağına sıralama		
göre sır 37 70 102	100101	basama sir 70	ğına göre malama 1000110	basamağın sıralama 23 24 37	a göre 10111	sekizler göre 23 24 37	basamağına sıralama 10111		
göre sır 37 70 102 43	100101 1000110	basama sir 70 23 24 213	ğına göre malama 1000110 10111	basamağını sıralama 23 24 37 43	10111 11000	sekizler göre 23 24 37 43	basamağına sıralama 10111 110000		
göre sır 37 70 102 43 44	100101 1000110 1100110 101011 101100	basama 70 23 24 213 37	ğına göre ralama 1000110 10111 11000 11010101 100101	basamağın sıralama 23 24 37 43	10111 11000 100101	sekizler göre 23 24 37 43 44	basamağına sıralama 10111 110000 100101 101011 101100		
göre sır 37 70 102 43 44 111	100101 1000110 1100110 101011	basama 70 23 24 213 37 102	ğına göre ralama 1000110 10111 11000 11010101	basamağın sıralama 23 24 37 43 44 57	10111 11000 100101 101011	sekizler göre 23 24 37 43 44 57	basamağına sıralama 10111 110000 100101 101011		
göre sır 37 70 102 43 44 111 23	100101 1000110 1100110 101011 101100	basama 70 23 24 213 37 102 43	ğına göre ralama 1000110 10111 11000 11010101 100101	basamağın sıralama 23 24 37 43 44 57	10111 11000 100101 101011 101100	sekizler göre 23 24 37 43 44 57 70	basamağına sıralama 10111 110000 100101 101011 101100		
göre sır 37 70 102 43 44 111 23 24	100101 1000110 1100110 110011 101011 101111	basama 70 23 24 213 37 102	ğına göre ralama 1000110 10111 11000 11010101 100101 1100110	basamağın sıralama 23 24 37 43 44 57 70 213	10111 11000 100101 101011 101100 111001	sekizler göre 23 24 37 43 44 57 70 102	basamağına sıralama 10111 110000 100101 101011 101100 111001		
göre sır 37 70 102 43 44 111 23	100101 1000110 1100110 110011 101011 101111 101111	basama 70 23 24 213 37 102 43 44 111	ğına göre ralama 1000110 10111 11000 11010101 100101 1100110 101011	basamağın sıralama 23 24 37 43 44 57	10111 11000 100101 101011 101100 111001 1000110	sekizler göre 23 24 37 43 44 57 70	basamağına sıralama 10111 110000 100101 101011 101100 111001 1000110		
göre sır 37 70 102 43 44 111 23 24	100101 1000110 1100110 110011 101100 1101111 10111 11000	basama 70 23 24 213 37 102 43 44	ğına göre malama 1000110 10111 11000 11010101 100101 1100110 101011 101100	basamağın sıralama 23 24 37 43 44 57 70 213	10111 11000 100101 101011 101100 111001 1000110 11010101	sekizler göre 23 24 37 43 44 57 70 102	basamağına 10111 110000 100101 101011 101100 111001 1000110 1100110		

o Örnek:

329	7 2	0	720	329
457	3 5	5	329	3 5 5
657	4 3	6	436	436
839	4 5	7	839	457
436	6 5	7	3 5 5	657
720	3 2	9	457	720
3 5 5	8 3	9	657	839
Ţ	7	2	V.	7

- Örneğin 10'luk sayı tabanında her sayıdan birer tane bulunması halinde her hane için 10 ihtimal bulunur. Bu her ihtimalin ayrı bir hafıza bölümünde (örneğin bir dizi veya bağlı liste) tutulması durumunda sıralama işlemi en büyük hane sayısı * n olmaktadır.
- Örneğin 3 haneli sayılar için O(3n) ~ O(n) olmaktadır.
 Bu değer zaman verimliliği (time efficiency) arttırırken hafıza verimliliğini (memory efficiency) azaltmaktadır.
- En kötü etkinlik zamanı O(n²) ile O(nlogn) arası

SIRALAMA ALGORITMALARI

Çalışma Süresi	Sorting Algoritması-en iyi
	BubleSort
	SelectionSort
O(n ²)	InsertionSort
	ShellSort
	HeapSort
O(nlogn)	MergeSort
O(nlogn)	QuickSort
	RadixSort
O(n)	BucketSort

```
Char type,
import java.lang.*;
import java.io.*;
public class RadixSort {
      public static void radixSort(int[] arr) {
            if (arr.length == 0)
                  return;
            int[][] np = new int[arr.length][2];
            int[] q = new int[0x100];
            int i, j, k, l, f = 0;
            for (k = 0; k < 4; k++) {
                   for (i = 0; i < (np.length - 1); i++)
                         np[i][1] = i + 1;
                  np[i][1] = -1;
                   for (i = 0; i < q.length; i++)
                        a[i] = -1;
                   for (f = i = 0; i < arr.length; i++) {</pre>
                         j = ((0xFF << (k << 3)) & arr[i]) >> (k << 3);
                         if (q[i] == -1)
                               1 = \alpha[i] = f;
                         else {
                               1 = q[j];
                               while (np[l][1] != -1)
```

0 in decimal is 0x0 in hexadecimal 7 in decimal is 0x7 in hexadecimal 8 in decimal is 0x8 in hexadecimal 9 in decimal is 0x9 in hexadecimal 10 in decimal is 0xa in hexadecimal 11 in decimal is 0xb in hexadecimal 12 in decimal is 0xc in hexadecimal 13 in decimal is 0xd in hexadecimal 14 in decimal is 0xe in hexadecimal 15 in decimal is 0xf in hexadecimal 16 in decimal is 0x10 in hexadecimal 17 in decimal is 0x11 in hexadecimal 31 in decimal is 0x1f in hexadecimal 32 in decimal is 0x20 in hexadecimal 255 in decimal is 0xff in hexadecimal 256 in decimal is 0x100 in hexadecimal

```
1 = np[1][1];
                        np[1][1] = f;
                        1 = np[1][1];
                  f = np[f][1];
                  np[1][0] = arr[i];
                  np[1][1] = -1;
            for (1 = q[i = j = 0]; i < 0x100; i++)
                  for (1 = q[i]; 1 != -1; 1 = np[1][1])
                        arr[j++] = np[1][0];
public static void main(String[] args) {
      int i;
      int[] arr = new int[15];
      System.out.print("Sirasiz dizi: ");
      for (i = 0; i < arr.length; i++) {</pre>
            arr[i] = (int) (Math.random() * 1024);
            System.out.print(arr[i] + " ");
      radixSort(arr);
      System.out.print("\nS1ral1 dizi : ");
      for (i = 0; i < arr.length; i++)</pre>
            System.out.print(arr[i] + " ");
```

RadixSort.java

- /* Copyright (c) 2012 the authors listed at the following URL, and/or
- the authors of referenced articles or incorporated external code:
- http://en.literateprograms.org/Radix sort (Java)?action=history&offset=20080201073641
- Permission is hereby granted, free of charge, to any person obtaining
- o a copy of this software and associated documentation files (the
- "Software"), to deal in the Software without restriction, including
- without limitation the rights to use, copy, modify, merge, publish,
- o distribute, sublicense, and/or sell copies of the Software, and to
- o permit persons to whom the Software is furnished to do so, subject to
- the following conditions:
- The above copyright notice and this permission notice shall be
- o included in all copies or substantial portions of the Software.
- THE SOFTWARE IS PROVIDED "AS IS", WITHOUT WARRANTY OF ANY KIND,
- EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO THE WARRANTIES OF
- MERCHANTABILITY, FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE AND NONINFRINGEMENT.
- IN NO EVENT SHALL THE AUTHORS OR COPYRIGHT HOLDERS BE LIABLE FOR ANY
- CLAIM, DAMAGES OR OTHER LIABILITY, WHETHER IN AN ACTION OF CONTRACT,
- O TORT OR OTHERWISE, ARISING FROM, OUT OF OR IN CONNECTION WITH THE
- SOFTWARE OR THE USE OR OTHER DEALINGS IN THE SOFTWARE.
- Retrieved from: http://en.literateprograms.org/Radix_sort_(Java)?oldid=12461
- */

0

```
import java.util.Arrays;
   class RadixSort
   { public static void radix sort uint(int[] a, int bits)
     \{ int[] b = new int[a.length]; int[] b orig = b; int rshift = 0;
        for (int mask = ^{\sim}(-1 << bits); mask != 0; mask <<= bits, rshift += bits)
0
          int[] cntarray = new int[1 << bits];</pre>
0
          for (int p = 0; p < a.length; ++p)
0
          { int key = (a[p] \& mask) >> rshift; ++cntarray[key];
         for (int i = 1; i < cntarray.length; ++i)
                                                            cntarray[i] += cntarray[i-1];
0
          for (int p = a.length-1; p >= 0; --p)
0
         { int key = (a[p] & mask) >> rshift; --cntarray[key]; b[cntarray[key]] = a[p]; }
0
           int[] temp = b; b = a; a = temp;
         if (a == b \text{ orig}) System.arraycopy(a, 0, b, 0, a.length);
0
```

```
public static void main(String[] args)
0
        int[] a = {
0
          123,432,654,3123,654,2123,543,131,653,123,
0
          533,1141,532,213,2241,824,1124,42,134,411,
          491,341,1234,527,388,245,1992,654,243,987};
0
0
        System.out.println("Before radix sort:");
0
        System.out.println(Arrays.toString(a));
0
        radix_sort_uint(a, 4);
        System.out.println("After radix sort:");
0
        System.out.println(Arrays.toString(a));
```

Ödev

- 1-Verilen sıralama algoritmalarının C# veya Java programlarını yazınız. Algoritmaları tur olarak programda karşılaştırınız.
- 2- Kullanılan diğer sıralama algoritmaları hakkında bilgi toplayıp program kodları ile birlikte slayt hazırlayınız.

```
o #define NUMELTS 100
o # include<stdio.h>
o #include<conio.h>
o #include<math.h>
o void radixsort(int a[],int);
o void main() { int n,a[20],i;
o printf("enter the number :"); scanf("%d",&n);
o printf("ENTER THE DATA -");
o for(i=0;i<n;i++) { printf("%d. ",i+1); scanf("%d",&a[i]); }
o radixsort(a,n); getch(); }</pre>
```

```
void radixsort(int a[],int n) {
int rear[10],front[10],first,p,q,k,i,y,j,exp1; double exp;
struct { int info; int next; } node[NUMELTS];
for(i=0;i<n-1;i++)</li>
{ node[i].info=a[i]; node[i].next=i+1; }
node[n-1].info=a[n-1];
node[n-1].next=-1;
first=0;
```

```
for(k=1;k<=2;k++) //consider only 2 digit number</li>
o { for(i=0;i<10;i++)</pre>
front[i]=-1; rear[i]=-1; }
while(first!=-1) {
p=first; first=node[first].next;
y=node[p].info; exp=pow(10,k-1);
o exp1=(int)exp; j=(y/exp1)%10;
o q=rear[j];
• if(q==-1) front[j]=p;
else
o node[q].next=p;
o rear[j]=p; }
```

```
o for(j=0;j<10&&front[j]==-1;j++);
o first=front[j];
o while(j<=9) {
o for(i=j+1;i<10&&front[i]==-1;i++);
o if(i<=9) { p=i; node[rear[j]].next=front[i]; }
o j=i; }
o node[rear[p]].next=-1; }
o //copy into original array
o for(i=0;i<n;i++) {a[i]=node[first].info; first=node[first].next;}
o printf(" DATA AFTER SORTING:");
o for(i=0;i<n;i++) printf(" %d . %d",i+1,a[i]); }</pre>
```

```
Seç C:\Dev-Cpp\radixsort.exe

enter the number :4
ENTER THE DATA -1. 23
2. 65
3. 2
4. 19
DATA AFTER SORTING: 1 . 2 2 . 19 3 . 23 4 . 65
```

```
public void RadixSort()
      { // our helper array
        int[] t = new int[Dizi.Length];
        // number of bits our group will be long
0
        int r = 4; // try to set this also to 2, 8 or 16 to see if it is quicker or not
        // number of bits of a C# int
        int b = 32;
        // counting and prefix arrays
0
      // (note dimensions 2<sup>r</sup> which is the number of all possible values of a r-bit number)
        int[] count = new int[1 << r];</pre>
        int[] pref = new int[1 << r];
        // number of groups
0
        int groups = (int)Math.Ceiling((double)b / (double)r);
        // the mask to identify groups
0
        int mask = (1 << r) - 1;
0
```

```
// the algorithm:
        for (int c = 0, shift = 0; c < groups; c++, shift += r)
           // reset count array
           for (int j = 0; j < count.Length; j++)
             count[j] = 0;
           // counting elements of the c-th group
0
           for (int i = 0; i < Dizi.Length; i++)
             count[(Dizi[i] >> shift) & mask]++;
          // calculating prefixes
0
           pref[0] = 0;
           for (int i = 1; i < count.Length; i++)
             pref[i] = pref[i - 1] + count[i - 1];
           // from Dizi[] to t[] elements ordered by c-th group
0
           for (int i = 0; i < Dizi.Length; i++)
             t[pref[(Dizi[i] >> shift) & mask]++] = Dizi[i];
           // Dizi[]=t[] and start again until the last group
           t.CopyTo(Dizi, 0);
              // a is sorted
```